

STUDIA IBERYSTYCZNE

10

2011

LA EDAD DE PLATA DEL HISPANISMO CRACOVIANO. TEXTOS Y CONTEXTOS

The Silver Age of Hispanic Studies in Cracow. Texts and Contexts

Srebrny wiek krakowskiej hispanistyki. Teksty i konteksty

eds.

Rosanna Krzyszkowska-Pawlik

Ewa Palka

Ewa Stala

Kraków

© Copyright by Instytut Filologii Romańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego
and individual authors, 2011

Corrección lingüística: Paula Cancelas Álvarez, María Vicente (lengua española),
Ana Wąs-Martins (lengua portuguesa)
Redación: Edyta Wygonik-Barzyk
Corrección de pruebas: Martyna Tondera
Composición y ajuste: Małgorzata Manterys-Rachwał
Diseño de portada: Igor Stanisławski

La publicación está subvencionada
por la Facultad de Filología de la Universidad Jaguelónica

Publicado en forma de e-book junto con las 100 copias en papel
La versión principal es la versión en soporte digital

ISSN 2082-8594

KSIĘGARNIA AKADEMICKA
c/ św. Anny 6, 31-008 Kraków
tel./fax: 012 431-27-43, 012 663-11-67
e-mail: akademicka@akademicka.pl

La librería digital:
www.akademicka.pl

Índice

Capítulo I PRESENTACIÓN

Anna Sawicka: La Edad de Plata del hispanismo cracoviano (1975-2010).....	7
Jerzy Brzozowski: Estudos Portugueses na Universidade Jaguelônica ...	21
Maria Filipowicz-Rudek: Centro de Estudos Galegos en Cracovia – bases y logros, experiencias y perspectivas	27
Piotr Sawicki: <i>Así se templó el acero</i> . Los primeros años de la hispanística cracoviense, observados desde una prudente distancia.....	37
Katarzyna Mroczkowska-Brand: La profesora Maria Strzałkowa.....	51
Filología Hispánica de Cracovia: panorama de los últimos cursos.....	53
Filología Hispánica: publicaciones	77
Autores del volumen y miembros del equipo de Filología Hispánica	95

Capítulo II LENGUA

Agata Komorowska: El distanciamiento del emisor frente a su propio mensaje.....	109
Witold Mańczak: Remarques sur les versions paléographique et critique du <i>Cantar de Mio Cid</i>	119
Wiaczesław Nowikow: ¿Es el “imperativo” el “modo imperativo”? (el criterio de paradigmas flexivos).....	127
Marta Pawłowska: La evolución del perfecto latino en algunas lenguas románicas: el caso del español, el francés y el catalán	141
Ewa Stala: Diccionario de Catalina la Grande (1787-1789).....	151

Marta Wicherek: Realización fonética de las formaciones siglares en español y polaco	165
Andrzej Zieliński: Apuntes acerca del <i>castellano drecho</i>	175
R. Sergio Balches Arenas: Reflexiones sobre la influencia de las TIC en el sistema educativo actual.....	183
Paula Cancelas Álvarez: La explotación visual en la PDI.....	205
Ewa Palka: Interferencias de otras lenguas observadas en estudiantes polacos de filología española.....	225

Capítulo III LITERATURA

Teresa Eminowicz-Jaśkowska: Juan Ruiz, Arcipreste de Hita: <i>Libro de Buen Amor</i> , la obra maestra del Medioevo español.....	239
Xavier Farré: Tomasz Różycki. Uniendo geografía e imaginarios	255
Klaus Pörtl: Lo que me ha dejado Ernesto Cardenal	267
Anna Rzepka: La Monja de Lisboa en un manuscrito anónimo de la “colección berlinesa” depositada en la Biblioteca Jaguelónica de Cracovia.....	277
Anna Sawicka: No dirás falso testimonio contra tu prójimo.....	295

Capítulo IV APÉNDICE

Índice de volúmenes publicados	317
<i>Principales normas de redacción de Studia Iberystyczne</i>	331

Filología Hispánica: publicaciones

Monografías

- BRZOZOWSKI, Jerzy, *Rêve exotique: images du Brésil dans la littérature française 1822-1888*, Abrys, Kraków 2001.
- EMINOWICZ, Teresa, *U źródeł hiszpańskiej prozy literackiej (XIV-XV wiek)*, Polska Akademia Nauk. Oddział w Krakowie, Kraków 1994.
- EMINOWICZ, Teresa, *Hiszpański romans pasterski*, Nakładem Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 1994.
- EMINOWICZ-JAŚKOWSKA, Teresa, *Baltasar Gracián: hiszpański pisarz i moralista barokowy*, Oficyna Wydawnicza Abrys, Kraków 2003.
- KONIECZNA-TWARDZIKOWA, Jadwiga, *Kategoria przypadku rzeczownika hiszpańskiego w polskiej analizie kontrastywnej*, Polska Akademia Nauk. Instytut Języka Polskiego, Kraków 1992.
- KONIECZNA-TWARDZIKOWA, Jadwiga, *La categoría del caso en el sustantivo español: un análisis contrastivo desde la perspectiva polaca*, Universitas, Kraków 1993.
- KONIECZNA-TWARDZIKOWA, Jadwiga, *Oryginal wzbogacony o przekład. El original enriquecido por la traducción*, Wydawnictwo Śląsk, Katowice 2002.
- KONIECZNA-TWARDZIKOWA, Jadwiga, *Przekład JEST. La traducción ES*, Wydawnictwo Śląsk, Katowice 2003.
- KONIECZNA-TWARDZIKOWA, Jadwiga, *Gramatyka kontrastywna – gramatyka między stereotypami. Gramática contrastiva – gramática entre estereotipos*. Wydawnictwo Edukator, Częstochowa 2005.
- ŁUKASZYK, Ewa, *Współczesna proza portugalska. Tematy, problemy, obsesje (1939-1999)*, Universitas, Kraków 2000.

- ŁUKASZYK, Ewa, *Terytorium a świat: wyobrażeniowe konfiguracje przestrzeni w literaturze portugalskiej od schyłku średniowiecza do współczesności*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2003.
- MROCKOWSKA-BRAND, Katarzyna, *Overt theatricality and "The Theatrum Mundi" metaphor in Spanish and English drama 1570-1640*, Universitas, Kraków 1993.
- NAWROCKA, Ewa, *W imię władzy i przeciw władzy. Romantyczny „Homo politicus” w literaturze polskiej i argentyńskiej*, Universitas, Kraków 1998.
- NAWROCKA, Ewa, *Opowieści o Raju utraconym. Przemiany topiki Raju w hispanoamerykańskiej powieści o selwie*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2010.
- PALKA, Ewa, GONZÁLEZ-CREMONA, Pablo, *Guía de pecadores o compendio de diversos errores léxicos, estilísticos y sintácticos, de los que deben desprenderse aquellas almas que quieran perseverar en el camino de la perfección lingüística*, Księgarnia Akademicka, Kraków 2004.
- SAWICKA, Anna, *Manuel Azaña: un escritor sin lectores. Formación de un mito*, Universitas, Kraków 1992.
- SAWICKA, Anna, *Paryż – Barcelona – Sitges. Modernistyczny «genius loci» w Katalonii z perspektywy Santiago Rusiñola*, Księgarnia Akademicka, Kraków 2003.
- SAWICKA, Anna, *Drogi i rozdroża kultury katalońskiej. Camins i cruïlles de la cultura catalana*, Księgarnia Akademicka, Kraków 2007.
- STALA, Ewa, *Los nombres de los colores en el español de los ss. XVI-XVII*, Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes, Alicante 2011.
- STALA, Ewa, *Los dobles etimológicos en español (1611-1739)*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2012.

Diccionarios y manuales

- CHEŁPICKA, Maria, *Podręcznik do nauczania obcokrajowców słownictwa języka polskiego*, cz. 1: *Słownictwo tematyczne*, W. Miodunka (eds.).
- FILIPOWICZ-RUDEK, Maria, STALA, Ewa, *Kieszonkowy słownik hiszpańsko-polski i polsko-hiszpański z gramatyką i rozmówkami*, Kraków, Zielona Sowa 2004.
- FILIPOWICZ-RUDEK, Maria, RODRÍGUEZ CAEIRO, Lucía, *A gaita galega. Curso para afondar na lingua galega*, Księgarnia Akademicka, Kraków 2011.

- FORNELSKI, Piotr, *Brak mi słów* [manual para la enseñanza del vocabulario polaco], Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 1984 (I ed.), 1988 (II ed.), 1991 (III ed.).
- JĘDRUSIAK, Małgorzata, FORNELSKI, Piotr, *Język hiszpański: poradnik ortograficzny dla Polaków* [manual de ortografía española], PWN, Warszawa-Kraków 1996.
- GUERRERO VILLALBA, José Antonio, RUIZ CANTERO, José Antonio, GARCÍA PALMA, Jacinto, BALCHES ARENAS, R. Sergio, *Español para inmigrantes*, Servicio de Publicaciones de la UAL, Almería 2004.
- JĘDRUSIAK, Małgorzata, FORNELSKI, Piotr, *Poradnik ortograficzny dla Polaków. Język hiszpański*, PWN, Warszawa-Kraków 1996.
- LACHOWOLSKA-STEFAŃSKA, Zofia, *Język hiszpański: mały podręcznik tekstów pisanych*, Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa-Kraków 1996.
- MAŃCZAK, Witold, *Gramatyka hiszpańska*, PWN, Warszawa 1966.
- MAŃCZAK, Witold, *Fonética y morfología histórica del español*, Nakładem Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 1980.
- MONASTERIO MORALES, María Salomé, MARTÍNEZ JIMÉNEZ, Jorge, CANCELAS ÁLVAREZ, Paula, *Aula Digital ELE. Pasaporte A1. Actividades interactivas. PDI. CD + Guía didáctica*. Edelsa, Madrid 2011.
- PETRY-MROCZKOWSKA, Joanna, *Textos de literatura hispanoamericana. I. Poesía*, Nakładem Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 1982.
- SŁAWOMIRSKI, Jerzy, *Wprowadzenie do języka katalońskiego*, Nakładem Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 1995.
- SŁAWOMIRSKI, Jerzy, *Crestomatia de català antic*, Nakładem Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 1995.
- STACEY, Mark, GONZÁLEZ HEVIA, Angela, *Język hiszpański dla początkujących* [Beginner's Spanish], trad. del inglés P. Fornelski, Wydawnictwo Literackie, Kraków, 1999.
- STALA, Ewa, *Español para todos*, Videograf, Katowice 2001.
- WIDLAK, Stanisław, *Textos medievales españoles (desde sus comienzos hasta los fines del siglo XV). Con comentario y glosario etimológico*, Nakładem Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 1981.

Series editoriales y revistas:

A. *Studia Iberystyczne*

- Studia Iberystyczne*, U. Dąmbska-Prokop, T. Eminowicz (eds.), Viridis, Kraków 1994.
- Studia Iberystyczne*, nr 1, T. Eminowicz, E. Nawrocka (eds.), Księgarnia Akademicka, Kraków 1999.
- Studia Iberystyczne*, nr 2: *Almanach Galicyjski nr 1*, A. Álvarez Lugrís, T. Eminowicz-Jaśkowska, M. Filipowicz-Rudek (eds.), Księgarnia Akademicka, Kraków 2003.
- Studia iberystyczne*, nr 3, T. Eminowicz-Jaśkowska, E. Nawrocka (eds.), Księgarnia Akademicka, Kraków 2004.
- Studia Iberystyczne*, nr 4: *Almanach Portugalskojęzyczny (Portugalia – Brazylia – kraje afrykańskie)*, T. Eminowicz-Jaśkowska, E. Łukaszuk (eds.), Księgarnia Akademicka, Kraków 2005.
- Studia Iberystyczne*, nr 5: *Almanach Galicyjski nr 2. Dziwne światy Rafaela Dieste*, T. Eminowicz-Jaśkowska, M. Filipowicz-Rudek (eds.), Księgarnia Akademicka, Kraków 2006.
- Studia Iberystyczne*, nr 6: *Almanach Kataloński (Katalonia – Walencja – Baleary – Andorra)*, T. Eminowicz-Jaśkowska, A. Sawicka (eds.), Księgarnia Akademicka, Kraków 2007.
- Studia Iberystyczne*, nr 7: *Z Hiszpanią w sercu. Studia dedykowane profesor Teresie Eminowicz-Jaśkowskiej. Con España en el corazón. Homenaje a la profesora Teresa Eminowicz-Jaśkowska*, E. Stala, R. Krzyszkowska-Pawlik, R.S. Balches Arenas (eds.), Księgarnia Akademicka, Kraków, 2008.
- Studia Iberystyczne*, nr 8: *Zrozumieć język, przetłumaczyć świat. Księga pamiątkowa dedykowana Profesor Jadwidze Koniecznej-Twardzikowej*, M. Filipowicz-Rudek, M. Jędrusiak, A. Komorowska (eds.), Księgarnia Akademicka, Kraków 2009.
- Studia Iberystyczne*, nr 9: *Almanach Portugalskojęzyczny. Portugalia, Brazylia, Afryka. Wokół Vergílio Ferreiry. Portugal, Brasil, África. Em torno a Vergílio Ferreira*, A. Rzepka, N. Czopek (eds.), Księgarnia Akademicka, Kraków 2010.

B. *Między Oryginałem a Przekładem*

- Między Oryginałem a Przekładem*, t. 1: *Czy istnieje teoria przekładu?*, J. Konieczna-Twardzikowa, U. Kropiwiec (eds.), Universitas, Kraków 1995.

- Między Oryginałem a Przekładem*, t. 2: *Przekład, jego tworzenie się i wpływ*, M. Filipowicz-Rudek, J. Konieczna-Twardzikowa (eds.), Universitas, Kraków 1996.
- Między Oryginałem a Przekładem*, t. 3: *Czy zawód tłumacza jest w pogardzie?*, M. Filipowicz-Rudek, J. Konieczna-Twardzikowa, M. Stoch (eds.), Universitas, Kraków 1997.
- Między Oryginałem a Przekładem*, t. 4: *Literatura polska w przekładzie*, M. Filipowicz-Rudek, J. Konieczna-Twardzikowa, U. Kropiwiec (eds.), Księgarnia Akademicka, Kraków 1998.
- Między Oryginałem a Przekładem*, t. 5: *Na początku był przekład*, M. Filipowicz-Rudek, J. Konieczna-Twardzikowa, U. Kropiwiec (eds.), Księgarnia Akademicka, Kraków 1999.
- Między Oryginałem a Przekładem*, t. 6: *Przekład jako promocja literatury*, M. Filipowicz-Rudek, I. Kaluta, J. Konieczna-Twardzikowa, N. Pluta (eds.), Księgarnia Akademicka, Kraków 2000.
- Między Oryginałem a Przekładem*, t. 7: *Radość tłumaczenia. Przekład jako wzbogacenie kultury rodzimej*, M. Filipowicz-Rudek, J. Konieczna-Twardzikowa (eds.), Księgarnia Akademicka, Kraków 2002.
- Między Oryginałem a Przekładem*, t. 8: *Stereotyp a przekład*, U. Kropiwiec, M. Filipowicz-Rudek, J. Konieczna-Twardzikowa (eds.), Księgarnia Akademicka, Kraków 2003.
- Między Oryginałem a Przekładem*, t. 9: *Czy istnieją szkoły przekładu w Polsce?*, U. Kropiwiec, M. Filipowicz-Rudek, J. Konieczna-Twardzikowa (eds.), Księgarnia Akademicka, Kraków 2004.
- Między Oryginałem a Przekładem*, t. 10: *Między tekstem a obrazem. Przekład a telewizja, reklama, teatr, film, komiks, internet*, U. Kropiwiec, M. Filipowicz-Rudek, J. Konieczna-Twardzikowa (eds.), Księgarnia Akademicka, Kraków 2005.
- Między Oryginałem a Przekładem*, t. 11: *Nieznane w przekładzie*, M. Filipowicz-Rudek, J. Konieczna-Twardzikowa (eds.), Księgarnia Akademicka, Kraków 2006.
- Między Oryginałem a Przekładem*, t. 12: *Głos i dźwięk w przekładzie*, J. Brzozowski, J. Konieczna-Twardzikowa, M. Filipowicz-Rudek (eds.), Księgarnia Akademicka, Kraków 2006.
- Między Oryginałem a Przekładem*, t. 13: *Poczucie humoru a przekład*, J. Konieczna-Twardzikowa, M. Filipowicz-Rudek (eds.), Księgarnia Akademicka, Kraków 2008.

Edición de y colaboración en obras colectivas¹

Estudios Hispánicos, nr I: *Actas del Primer Simposio de Hispanistas Polacos. Kraków-Mogilany, 15-17 XII 1985*, T. Eminowicz, P. Sawicki, J. Sławomirski (eds.), Nakładem Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 1988.

Dekada Literacka (Kraków), nr 136 (1997), A. Sawicka, M. Filipowicz-Rudek, J. Konieczna-Twardzikowa (eds.). Número monográfico dedicado a la cultura y literatura española.

Estudios Hispánicos, nr VIII: *Mundo ibérico, mundo eslavo. Afinidades e interrelaciones*, P. Sawicki, R. Mansberger Amorós, A. Sawicka (eds.), Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, Wrocław 2000.

Europa del Centro y del Este y el Mundo Hispánico. Simposio Internacional de Hispanistas. Cracovia, 26-28 de octubre de 1995. A.I. Blanco Picado, T. Eminowicz (eds.), Oficyna Wydawnicza Abrys, Kraków 1996.

Literatura hiszpańska, [capítulo en:] *Historia literatury światowej w dziesięciu tomach*, t. II/1: *Średniowiecze* [Edad Media], ed. T. Skoczek, coord. L. Żuliński, Wydawnictwo SMS, Bochnia-Kraków-Warszawa [2003], autora: T. Eminowicz-Jaśkowska.

Słownik pisarzy świata, Zielona Sowa, Kraków 2004. Entradas dedicadas a la literatura iberoamericana redactadas por E. Nawrocka; las de literatura española, por P. Fornelski.

Literatura hiszpańska, Literatura portugalska [capítulos en:] *Historia literatury światowej w dziesięciu tomach*, t. III/4: *Renesans* [Renacimiento], ed. T. Skoczek, coord. L. Żuliński, Wydawnictwo SMS, Bochnia-Kraków-Warszawa [2004], autoras: T. Eminowicz-Jaśkowska, A. Rzepka.

Literatura hiszpańska, Literatura portugalska, Literatura Ameryki Łacińskiej [capítulos en:] *Historia literatury światowej w dziesięciu tomach*, t. IV: *Barok* [Barroco], ed. T. Skoczek, coord. L. Żuliński, Wydawnictwo SMS, Bochnia-Kraków-Warszawa [2004], autoras: T. Eminowicz-Jaśkowska, A. Rzepka, E. Nawrocka.

Literatura hiszpańska, Literatura portugalska, Literatura Ameryki Łacińskiej [capítulos en:] *Historia literatury światowej*, t. V: *Oświecenie* [Ilustración], ed. T. Skoczek, coord. L. Żuliński, Bochnia-Kraków-War-

---

¹ Por orden cronológico.

- szawa: Wydawnictwo SMS, [2005], autoras: A. Sawicka, A. Rzepka, E. Nawrocka.
- Encyklopedia literatury światowej*, Wydawnictwo Zielona Sowa, Kraków 2005. Entradas dedicadas a la literatura iberoamericana redactadas por E. Nawrocka; las de literatura española, por P. Fornelski.
- Literatura hiszpańska, Literatura portugalska, Literatura Ameryki Łacińskiej* [capítulos en:] *Historia literatury światowej*, t. VI: *Romantyzm* [Romanticismo], ed. T. Skoczek, coord. L. Żuliński, Bochnia-Kraków-Warszawa: Wydawnictwo SMS, [2006], autoras: A. Sawicka, A. Rzepka, E. Nawrocka.
- Literatura hiszpańska, Literatura portugalska, Literatura Ameryki Łacińskiej* [capítulos en:] *Historia literatury światowej*, t. VII: *Pozytywizm. Realizm. Naturalizm* [Positivismo. Realismo. Naturalismo], ed. T. Skoczek, coord. L. Żuliński, Bochnia-Kraków-Warszawa: Wydawnictwo SMS [2006], autoras: A. Sawicka, A. Rzepka, E. Nawrocka.
- Literatura hiszpańska*, [capítulo en:] *Historia literatury światowej*, t. VIII: *Modernizm* [Modernismo], ed. T. Skoczek, coord. L. Żuliński, Bochnia-Kraków-Warszawa: Wydawnictwo SMS [2007], autora: A. Sawicka.
- Retos del hispanismo en la Europa Central y del Este. Actas del Congreso Internacional. Cracovia, 14-15 de octubre de 2005*, L. F. Cercós García, C. J. Molina Rivero, A. de Ceballos-Escalera Gila (eds.), Palafox & Pezuela, Madrid 2007.
- Policromía. Języki i kultura mniejszościowe Półwyspu Iberyjskiego w studiach polskich. Linguas e culturas minoritarias da Península Ibérica nos estudos polacos*, L. Rodríguez Caeiro, M. Filipowicz-Rudek, Uniwersytet Warszawski, Warszawa 2007.
- Theatralia. Revista de Poética del Teatro*, nr 9: *Teatro español e Hispanismo polaco*, eds. T. Eminowicz, U. Aszyk, J.G. Maestro (eds.), Editorial Academia del Hispanismo, Vigo 2007.
- Iberystyka w polskiej panoramie uniwersyteckiej XXI wieku. Materiały z II Ogólnopolskiego Kongresu Studentów Filologii Iberyjskich*, R.S. Balches Arenas, M. Pawłowska, M. (eds.), Księgarnia Akademicka, Kraków 2011.

Traducciones literarias

Antologías (varios autores o/y varios traductores)²:

ZYCH, Jan, *Wędrująca granica* [poesías del autor y sus traducciones de J.R. Jiménez, A. Machado, F. García Lorca, P. Neruda], Wydawnictwo Literackie, Kraków 1961.

Liść wiatru. Antologia opowiadań Ameryki Środkowej [40 autores de América Central], trad. del español J. Brzozowski, T. Garbacik, B. Graca, R. Kalicki, J. Kühn, T. Marzyńska, M. Pabisiak, K. Rodowska, D. Ryccerz, Z. Siewak-Porcel, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1982.

PONT, Jaume, *Lectura de Poemas*, trad. del español y del catalán al polaco M. Filipowicz-Rudek, A. Mularczyk, M. Olejnik, A. Pomykoł-Sadlik, S. Sadlik, J. Schilbach, M. Stoch, J. Wołodźko, A. Zakrzewska, trad. del catalán al español: J. Marco, L. J. Moreno, A. Sánchez Robanya, Instituto Cervantes, Warszawa 1996. Ed. trilingüe.

Antologia współczesnych opowiadań hiszpańskich [B. Atxaga, C.J. Cela, A. Cunqueiro, P. Díaz-Más, L. Goytisolo, A. Grandes, J. Marías, J. Martínez Reverte, J.M. Merino, Q. Monzó, A. Muñoz Molina, J. Tomeo, S. de Toro, E. Tusquets, M. Vázquez Montalbán, E. Vila-Matas, J.E. Zúñiga], selección C. Marrodán Casas, trad. del español: M. Dymacz, I. Guzik, M. Filipowicz-Rudek, W. Ignas-Madej, J. Karaszkiwicz, J. Konieczna-Twardzikowa, U. Kropiwić, M. Mikołajczyk-Zaręba, A.E. Mularczyk, M. Olejnik, J. Schilbach, A. Sobolewska, A. Stefaniak, A. Wawronowicz, U. Wiła, Świat Literacki, Izabelin 1997.

Cinco poetas españoles contemporáneos. Pięciu współczesnych poetów hiszpańskich [F. Brines, Á. González, J. Hierro, C. Rodríguez, J.Á. Valente], trad. del español: M. Filipowicz-Rudek, C. Marrodán Casas, Wydawnictwo Małe / Instituto Cervantes, Warszawa 1997. Ed. bilingüe.

Cinco poetisas españolas contemporáneas. Pięć współczesnych poetek hiszpańskich [M.V. Atencia, J. Esobar, M. Gutiérrez, C. Janés, A. Rossetti], trad. del español: J. Bartoszevska, M. Filipowicz-Rudek, K. Rodowska, Wydawnictwo Małe / Instituto Cervantes, Warszawa 1998. Ed. bilingüe.

Cdn [L. Mateo Díez, M. Mayoral, I. Martínez Pisón, J.M. Mijangos, J.J. Millás, Q. Monzó, S. Puértolas, E. Tusquets], [J. Konieczna-Twardzikowa (ed.)], trad. del español: M. Filipowicz-Rudek, J. Ko-

---

² Por orden cronológico.

- nieczna-Twardzikowa, A. Mularczyk, L. Niemiec-Lutley, M. Olejnik, A. Podgórnai, J. Rzegocka, J. Schilbach, A. Wawronowicz, Markada Kitajewska, Kraków 1998.
- LEC, Stanisław Jerzy, *Pensaments despentinats* [Myśli nieuczesane], trad. del polaco al catalán: G. Calaforra, E. Łukaszyk, Brosquil Edicions, València 2003.
- Póhwysep w wierszach* [A.L. Amaral, M.T. Horta, N. Júdice, E. Morillas, R. Muñoz Zayas, Ch. Pato, V. Puig, A. Valverde], J.C. Dias, A. Murcia Soriano (eds.), trad. del español: G. Beltrán, A. Flisek, K. Hajost-Žak, C. Marrodán Casas, P.M. Bara, trad. del gallego: M. Filipowicz-Rudek, A. Szafarska, trad. del portugués: A. Kalewska, R. Szmídt, trad. del catalán: J. Bielak, P. Stawowczyk, Instytut Cervantesa, Warszawa 2006. Ed. bilingüe.
- Póhwysep w wierszach* [F. Aguirre, Y. Castaño, F. Grande, R. Irigoyen, M. Muñoz Hidalgo, A. Salas], A. Murcia Soriano, J.D. Marina López (eds.), trad. del español: K. Okrasko, P. Stawowczyk, M. Szafrńska, A. Tchórzewski, M. Wrzodak, M. Zaborowska, trad. del gallego: M. Filipowicz-Rudek, Instytut Cervantesa, Warszawa 2006. Ed. bilingüe.
- Bàrbars i imparables. Barbarzyńcy i niepowstrzymani* [J.-E. Adell, M. Forcano, G. Gorga, T. Martínez-Inglés], trad. del catalán: J. Bielak, W. Maciejewski, A. Sawicka, Institut Ramon Llull, Barcelona 2007. Ed. bilingüe.
- LIPSKA, Ewa, NIEMIEC, Maciej, *Fulles artificials. Seminari de traducció poètica de Farrera, XI*, J. Farré (ed.), trad. colectiva del polaco al catalán: M.J. Escrivà, X. Farré, G. Gorga, G. Jaén i Urban, N. Lechago, A. Orzeszek, F. Parcerisas, I. Pelegrí, C. Rebassa, Y.-A. Isern, Institució de les Lletres Catalanes, Barcelona 2008. Ed. bilingüe.
- Słowa, rzeczy, imiona. Sześć sztuk z Hiszpanii*. T. II [S. Belbel, J.M. Benet i Jornet, J. Galceran], trad. del catalán A. Sawicka, A. Stachurska, H. Szczerkowska, Panga Pank, Kraków 2008.
- Ulysses na tratwie. Antologia sztuk katalońskich* [C. Batlle, L. Cunillé, P. Miró, J.P. Peyró], trad. del catalán A. Sawicka, A. Stachurska, Panga Pank, Kraków 2009.
- CUNQUEIRO, Álvaro, *Moje plemię* [La otra gente], trad. del español: M. Filipowicz-Rudek, M. Kańtoch, A. Kowalczykiewicz, A. Kozłowska, K. Kurcz, Ź. Kuryło, M. Majdańska, W. Mikołajczyk, A. Napiórkowska, M. Ogiba, W. Piszczek, J. Sieniawska, P. Szostak, M. Trzcíńska, M. Waszkiewicz, O. Woźniak, Księgarnia Akademicka, Kraków 2009.

- RUSIÑOL, Santiago, *Kroniki paryskie* [Desde el Molino. Impresiones de Arte.], trad. del español y del catalán: E. Blok, B. Dondelewski, M. Kurpios, K. Lis, K. Nocoń, A. Nowak, O. Nowak, B. Podleśny, A. Poniałowska, J. Poliwka, M. Pawłowska, M. Poznańska, J. Pytka, A. Sawicka, A. Siedlarz, Księgarnia Akademicka, Kraków 2009.
- Ileż długich sierpni. Antologia poetów Grenady* [E. Martín Vivaldi, T. Mercader, R. Álvarez, A. Carvajal, R. Juárez, F. Acuyo, A. Mochón], M. Pawłowska, N. Nowak, X. Farré (eds.), trad. colectiva del español: K. Bartak, M. Chrobak, M. Filipowicz-Rudek, J. Guatelli-Tedeschi, J. Nawrot, N. Nowak, M. Pawłowska, M. Sosiński, J. Torquemada, M. Wicherek, Księgarnia Akademicka, Kraków 2010. Ed. bilingüe.
- ENGELKING, Leszek, *Muzeum dzieciństwa. Museo de la infancia*, trad. colectiva del polaco: G. Beltrán, X. Farré, A. Murcia, Entretrés, Zaragoza 2010. Ed. bilingüe.
- Kultura artystyczna siedemnastowiecznej Sewilli a don Miguel Mañara i jego dzieło*, A. Witko (ed.), trad. del español M. Filipowicz-Rudek, E. Palka, A. Witko, Wydawnictwo AA, Kraków [2010].
- Poesía a contragolpe. Antología de poesía polaca contemporánea (autores nacidos entre 1960 y 1980)*, edición, selección y traducción trad. del polaco: A. Murcia, G. Beltrán, X. Farré, Prólogo de Xavier Farré, Publicaciones Universitarias de Zaragoza, Zaragoza 2012.

Traductor: Guillem Calaforra

- MIŁOSZ, Czesław, *La ment captiva* [Zniewolony umysł], trad. del polaco al catalán, Universitat de València, València 2005.

Traductora: Paula Cancelas Álvarez

- MROŹEK, Sławomir, *O prezo da fama* [Cena sławy], trad. del polaco al gallego, Rinoceronte Editora, Cangas do Morrazo 2011.

Traductor: Xavier Farré

- BARCELÓ, Miquel, ZAGAJEWSKI, Adam, *Cerámicas / Ceramics* [Poemas y un ensayo de A. Zagajewski], trad. del polaco, Galaxia Gutenberg, Barcelona 2006.
- BURZYŃSKA, Anna, *Hombres al borde de un ataque de nervios; La mayoría de suicidios pasa en domingo* [Mężczyźni na skraju połamania nerwowego; Najwięcej samobójstw zdarza się w niedzielę], trad. del polaco con J. Bielak, Publicaciones de la ADE, Madrid 2006.

- DEBELJAK, Aleš *La ciutat i el nen* [Mesto in otrok], trad. del esloveno al catalán, Edicions la Guineu, Collbató 2006.
- HERBERT, Zbigniew, *Naturaleza muerta con brida* [Martwa natura z wędzidłem], trad. del polaco, Acantilado, Barcelona 2008.
- HERBERT, Zbigniew, *Un bárbaro en el jardín* [Barbarzyńca w ogrodzie], trad. del polaco, Acantilado, Barcelona 2010.
- KOVAČIČ, Lojze, *Los inmigrados* [Prišleki], trad. del esloveno, Siruela, Madrid 2007.
- LAKS, Szymon, *Música de Auschwitz* [Gry oświęcimskie], trad. del polaco, Arena Libros, Madrid 2009.
- MIŁOŚZ, Czesław, *Travessant fronteres. Antologia poètica 1945-2000*, trad. del polaco al catalán, selección y prólogo X. Farré, Ed. Proa, Barcelona 2006.
- MIŁOŚZ, Czesław, *Tierra inalcanzable. Antología poética*, trad. del polaco, Galaxia Gutenberg, Barcelona 2011.
- ZAGAJEWSKI, Adam *Deseo* [Pragnienie], trad. del polaco, Acantilado, Barcelona 2005.
- ZAGAJEWSKI, Adam, *Antenas* [Anteny], trad. del polaco, Acantilado, Barcelona 2007.
- ZAGAJEWSKI, Adam, *Mano invisible* [Niewidzialna ręka], trad. del polaco, Acantilado, Barcelona 2011.

Traductora: Maria Filipowicz-Rudek

- LUJÁN Jorge, SADAT, Mandana, *Zimowe popołudnie* [Tarde de invierno], trad. del español, Wydawnictwo Czerwony Konik, Kraków 2008.
- RIVAS, Manuel, *Olówek stolarza* [Lapis do carpinteiro], trad. del gallego, Muza, Warszawa 2002.
- ROCHA, Luís Miguel, *Ostatni papież* [Último papa], trad. del español, Wydawnictwo Otwarte, Kraków 2008.

Traductor: Piotr Fornelski

- ANDAHAZI, Federico, *Anatom* [Anatomista], trad. del español, Zysk i Spółka, Poznań 1998.
- ANDAHAZI, Federico, *Siostry* [Las Piadosas], trad. del español, Zysk i Spółka, Poznań 2001.
- ANDAHAZI, Federico, *Książę* [El Príncipe], trad. del español, Zysk i Spółka, Poznań 2004.
- CARDENAL, Ernesto, *Poezje* [Poesías], trad. del español, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1989.

- ESQUIVEL, Laura, *Z szybkością pragnienia* [Más veloz que el deseo], trad. del español, Zysk i Spółka, Poznań 2003.
- FERNÁNDEZ de AVELLANEDA, Alonso, *Don Kichote* [El Quijote], trad. del español, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1997.
- GUILLÉN, Nicolás, *Wiersze wybrane* [Poesías escogidas], trad. del español, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1978; segunda edición: Wydawnictwo Literackie, Kraków 1985.
- GUTIÉRREZ, Pedro Juan, *Bрудna trylogia o Hawanie* [Trilogía sucia de La Habana], trad. del español, Zysk i Spółka, Poznań 2004.
- GUTIÉRREZ, Pedro Juan, *Tropikalne zwierzę* [Animal tropical], trad. del español, Zysk i Spółka, Poznań 2005.
- PAZ, Octavio, *Podwójny płomień. Miłość i erotyzm* [La llama doble. Amor y erotismo], trad. del español, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1996.
- PAZ, Octavio, *Lévi-Strauss albo nowa uczta Ezopa* [Lévi-Strauss o el nuevo festín de Esopo], trad. del español, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1997.
- PAZ, Octavio, *Podpatrywanie Indii* [Vislumbres de la India], trad. del español, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1997.
- ROJAS, Carlos, *Burbonowie pozbawieni tronu* [Los Borbones destronados], trad. del español, Universitas, Kraków 2001.
- SCHWARTZ, Fernando, *Rozminięcie* [El desencuentro], trad. del español, Zysk i Spółka, Poznań, 2000.
- TORRES VILLARROEL, Diego de, *Żywot* [Vida], trad. del español, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1998.
- TRAPIELLO, Andrés, *Gdy umarł Don Kichot* [Al morir Don Quijote], trad. del español, Noir sur Blanc, Warszawa 2008. Premio del Instituto Cervantes.
- TRAPIELLO, Andrés, *Żywoty Cervantesa. Próba innej biografii* [Las vidas de Miguel Cervantes. Una biografía distinta], trad. del español, Noir sur Blanc, Warszawa 2012.
- UNAMUNO, Miguel de, *Święty Manuel Dobry i trzy inne opowieści*, [San Manuel Bueno, mártir y tres historias más], trad. del español, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1984.

Traductora: Jadwiga Konieczna-Twardzikowa (1932-2009)

- CERNUDA, Luis, *Oknos* [Ocnos], trad. del español, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1997.
- COFIÑO, Manuel, *Ostatnia kobieta, najbliższa walka* [Última mujer y el próximo combate], trad. del español, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1978.

- FERNÁNDEZ, Pablo Armando, *Pożegnanie dzieciństwa* [Los niños se despiden], trad. del español, trad. del español, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1973.
- GOYTISOLO-GAY, Luis, *Okolice* [Las afueras], trad. del español, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1971.
- GOYTISOLO-GAY, Luis, *Obrachunki* [Recuento], trad. del español, Wydawnictwo Literackie, Kraków-Wrocław 1985.
- GOYTISOLO, Luis, *Dziennik, dziennik* [Diario de 360°], trad. del español, Księgarnia Akademicka, Kraków, 2007.
- MALLEA, Eduardo, *Zieleń wszystka zginie* [Todo verdor perecerá], trad. del español, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1975.
- PÉREZ GALDÓS, Benito, *Zjawia* [Sombra], trad. del español, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1978.
- ROJAS, Manuel, *Człowiek z różą* [El hombre de la rosa], trad. del español, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1972.
- SENDER, Ramón J., *Król i królowa* [El rey y la reina], trad. del español, Oficyna Literacka, Kraków 1991.
- TOMEJO, Javier, *Zbrodnia czy kryminal w kinie Oriente* [El crimen del cine Oriente], trad. del español, Księgarnia Akademicka, Kraków 2003.
- TOMEJO, Javier, *Szafot osobisty* [Patíbulo interior], trad. del español con Ż. Kuryło i O. Smolińska. Księgarnia Akademicka, Kraków 2009.
- VÁZQUEZ MONTALBÁN, Manuel, *Autobiografia generala Franco* [Autobiografía del general Franco], trad. del español, Księgarnia Akademicka, Kraków 2000.

Traductora: Rozalia Kośmider-Sasor

- ANONIM, *Bestiariusz* [Bestiari], trad. del catalán, Księgarnia Akademicka, Kraków [2005].
- MARTORELL, Joanot, *Tirant Biały. Cześć pierwsza* [Tirant lo Blanc. Primera parte], trad. del catalán, Księgarnia Akademicka, Kraków 2007.

Traductora: Ewa Nawrocka

- BORGES, Jorge Luis, FERRARI, Osvaldo, *W dialogu. I* [Borges en diálogo], trad. del español, Editio-Helion, Gliwice 2007.
- MARTÍN DESCALZO, José Luis, *Dlaczego warto żyć?* [Razones para vivir], trad. del español, eSpe, Kraków 2000.

Traductora: Ewa Palka

- BUJAK, Adam, *La gracia de la peregrinación. Santiago de Compostela* [Łaska pielgrzymowania. Santiago de Compostela], trad. del polaco, Biały Kruk, Kraków 1999.
- BUJAK, Adam, ŚWIEBOCCY Teresa y Henryk, *Auschwitz. Residencia de la muerte* [Auschwitz. Rezydencja śmierci], trad. del polaco, Biały Kruk, Kraków-Oświęcim 2003.
- MARCINEK, Roman, *Polonia* [Polska], trad. del polaco, Wydawnictwo Kluszczyński, Kraków [2005].
- MARTÍN DESCALZO, José Luis, *Dlaczego warto się radować?* [Razones para la alegría], trad. del español, eSPe, Kraków 2000.
- MAÑARA, Miguel, *Rozprawa o prawdzie* [Discurso de la verdad], trad. del español, [Wydawnictwo AA] Kraków 2008.

Traductora: Joanna Petry-Mroczkowska

- ASTURIAS, Miguel Àngel, *Legends gwatemalskie* [Leyendas de Guatemala], Wydawnictwo Literackie, Kraków 1979.
- CARPENTIER, Alejo, *Przedtaky i wariacje* [Tientos y diferencias], Wydawnictwo Literackie, Kraków 1982.
- FUENTES, Carlos, *Cervantes czyli krytyka sztuki czytania* [Cervantes o la crítica de la lectura], Wydawnictwo Literackie, Kraków 1981.
- ROJAS GONÁLEZ, Francisco, *Twórca bogów* [El Diosero], Wydawnictwo Literackie, Kraków 1978.

Traductor: Enrique Porcel Ortega (1937-1996)

- CHE GUEVARA, Ernesto, *Epizody wojny partyzanckiej* [Pasajes de la guerra revolucionaria], trad. del español, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1981.
- CHE GUEVARA, Ernesto, *Moja rewolucja*, trad. del español, Mireki, Kraków 2004.
- LEANTE, César, *Czarni partyzanci* [Los guerrilleros negros], trad. del español, Wydawnictwo Literackie, Kraków-Wrocław 1983.
- VARGAS LLOSA, Mario, *Kto zabił Palomina Molero?* [¿Quién mató a Palomino Molero?], Rebis, Poznań 1995.

Traductora: Anna Rzepka

- STUDART, Heloneida, *Osiem zeszytów* [Selo das Despedidas], Wydawnictwo W.A.B., Warszawa 2010.

Traductora: Anna Sawicka

- ANGLADA, Maria Àngels, *Skrzypce z Auschwitz* [El violí d'Auschwitz], trad. del catalán, Muza, Warszawa 2010.
- BAULENAS, Lluís-Anton, *Za worek kości* [Per un sac d'ossos], trad. del catalán, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2008.
- BELBEL, Sergi, *Łoże* [Tàlem], trad. del catalán, Księgarnia Akademicka, Kraków 2001.
- LLULL, Ramon, *Księga Przyjaciela i Umiłowanego. Brewiarz mistyczny* [Llibre d'amic e amat], trad. del catalán, Księgarnia Akademicka, Kraków 2003.
- MENDOZA, Eduardo, *Miasto cudów* [La ciudad de los prodigios], trad. del español, Znak, Kraków 2010.
- SÁNCHEZ PIÑOL, Albert, *Chłodny dotyk* [La pell freda], trad. del catalán, Noir sur Blanc, Warszawa 2006.
- TOMEJO, Javier, *Minihistorie* [Historias mínimas], trad. del español, Księgarnia Akademicka, Kraków 2009.

Traductora: Ewa Stala

- GORIN, Natalio, *Piazzolla. Moja historia* [Piazzolla a manera de memorias], trad. del español, PWM, Kraków 2008.

Traductor: Jan Zych (1931-1995)

- DROGUETT, Carlos, *Eloy*, trad. del español, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1977.
- GARCÍA MÁRQUEZ, Gabriel, *Zła godzina* [Mala hora], trad. del español, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1970.
- GUILLÉN, Nicolás, *Poezje wybrane* [Poesías escogidas], trad. del español con P. Fornelski y Z. Szleyen, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1978.
- MIŁOSZ, Czesław, *Antologia poética*, selección, trad. del polaco y notas de J. Zych, Universidad Nacional Autónoma de México. Dirección General de Difusión Cultural, México 1984.
- NERUDA, Pablo, *Poezje wybrane* [Poesías escogidas], trad. del español, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1980.
- PAZ, Octavio, *Labirynt samotności* [Laberinto de la soledad], trad. del español, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1991.
- RULFO, Juan, *Równina w płomieniach* [El llano en llamas], trad. del español, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1971.

Traducciones de obras de teatro representadas

Traductor: Xavier Farré

- 2005, *Els germans Karamàzov* [Bracia Karamazow], trad. del polaco, dir. de K. Lupa, basada en la novela homónima de F. Dostoievski. Teatre Lliure (Festival GREC), Institut de Cultura de Barcelona.
- 2006, *Ritter, Dene, Voss*, trad. del polaco, dir. de K. Lupa, basada en la obra de Thomas Bernhard. Festival Temporada Alta.
- 2007, *Kalkwerk*, trad. del polaco, dir. de K. Lupa, basada en la novela homónima de T. Bernhard. Festival Temporada Alta.
- 2008, *Dybbuk*, trad. del polaco, dir. de K. Warlikowski, basada en la obra de S. Anski y en relatos de H. Krall, Festival Temporada Alta.
- 2009, *Les presidentes* [Prezydentki], trad. del polaco, dir. de K. Lupa, basada en la obra de W. Schwab, Festival Temporada Alta.
- 2010, *Marylin*, trad. del polaco, dirección e idea original de K. Lupa, Festival Temporada Alta.
- 2011, *Sala de espera.0* [Waiting Room.0], trad. del polaco, dir. e idea de K. Lupa, creación colectiva, Festival Temporada Alta.
- 2011, *Entre nosotros todo va bien* [Między nami dobrze jest], trad. del polaco, dir. de G. Jarzyna, obra de D. Masłowska, Festival “Una mirada al mundo”, Madrid.

Traductora: Anna Sawicka

- 2010, *Barcelona, mapa cieni* [Barcelona, mapa d’ombres], trad. del catalán, dir. de G. Castellanos, obra de L. Cunillé, Festiwal Praperemier: “Labyrynt katalońskich opowieści”, Teatr Polski, Bydgoszcz.
- 2010, *Skóra w płomieniach* [La pell en flames], trad. del catalán, dir. A. Galas, obra de G. Clua, Festiwal Praperemier: “Labyrynt katalońskich opowieści”, Teatr Polski, Bydgoszcz.

Obras literarias

FARRÉ, Xavier, *Retorns de l'Est. Antologia de poemes 1990-2001*, Arola Editors, Tarragona 2005.

FARRÉ, Xavier, *Inventari de fronteres*, Emboscall, Vic 2006.

FARRÉ, Xavier, *La disfressa dels arbres*, Quaderns Crema, Barcelona 2008.

ZYCH, Jan, *Wędrująca granica*³, Wydawnictwo Literackie, Kraków 1961.

Otras publicaciones

PEREK, Marzena, MIKULSKA, Katarzyna, FORNELSKI, Piotr, TOCHOWICZ, Grzegorz, *Lato w Katalonii. Przewodnik*, Wydawnictwo Znak, Kraków 1997.

STALA, Ewa, POPLAWSKA, Simona, *El fin de semana en Cracovia* [Guía de Cracovia], Wydawnictwo Zielona Sowa, Kraków 2007.

Películas rodadas por alumnos del 3er curso de Filología Hispánica:

2004, *Némesis*. Coordinación: Carmelo Molina Rivero. Lectorado MAEC-AECID, Kraków.

2004, *Muñeca trémula*. Coordinación: Carmelo Molina Rivero. Lectorado MAEC-AECID, Kraków.

2006, *Hasta que la muerte os separe*. Coordinación: Carmelo Molina Rivero. Lectorado MAEC-AECID, Kraków.

2007, *Celos*. Coordinación: R. Sergio Balches Arenas. Lectorado MAEC-AECID, Kraków.

2008, *Deseos cruzados*. Coordinación: R. Sergio Balches Arenas. Lectorado MAEC-AECID, Kraków.

2009, *Niñitas*. Coordinación: R. Sergio Balches Arenas. Lectorado MAEC-AECID, Kraków.

2010, *Todo en tus manos*. Coordinación: Nuria Martínez García. Lectorado MAEC-AECID, Kraków.

2011, *La vida es sueño*. Coordinación: Paula Cancelas Álvarez. Lectorado MAEC-AECID, Kraków.

Datos recopilados por Anna Sawicka

---

³ Cf. Traducciones literarias. Antologías.